

Zagreb, 28. rujna 2009.

Ref. No.: CO/EM/09-346

Poštovana gospođo ravnateljice, poštovani gospodine ravnatelju,

na zajedničkim susretima **Mreže škola bez nasilja**, predstavnici škola su u više navrata isticali sve češći problem zlostavljanja putem interneta i mobitela te da postojeće znanje unutar škole o prevenciji vršnjačkog zlostavljanja nije dostatno za sprječavanje ovog oblika zlostavljanja.

Stoga je na osnovu tih iskazanih potreba škola UNICEF odlučio proširiti program **Za sigurno i poticajno okruženje u školama** u kojem sudjeluje i Vaša škola. U rujnu 2008. UNICEF je u suradnji s Hrabrim telefonom pokrenuo kampanju „Prekini lanac!“ s ciljem prevencije elektroničkog zlostavljanja. U sklopu kampanje je pokrenuta i posebna web stranica www.prekinilanac.org, a UNICEF-ov stručni tim je izradio dodatak za prevenciju elektroničkog nasilja koji smo djelomično predstavili i na 2. susretu Mreže škola bez nasilja. Tijekom prošle školske godine testirali smo program u tri osnovne škole te educirali mentore za podršku školama u ovom programu.

Elektroničko zlostavljanje do sada nije bilo obuhvaćeno osnovnim programom jer je riječ o relativno novom obliku zlostavljanja, kako vršnjačkog tako i općeg. Aktivnosti na suzbijanju elektroničkog zlostavljanja može organizirati svaka škola, no njihova je učinkovitost veća ako su dio ukupnih aktivnosti na suzbijanju svih vrsta vršnjačkoga zlostavljanja. Stoga pozivamo škole koje su provodile program **Za sigurno i poticajno okruženje u školama** te stekle priznanje **Škola bez nasilja** da uz ostale aktivnosti tijekom ove školske godine planiraju i provedbu aktivnosti predloženih od strane UNICEF-a na temu prevencije elektroničkog zlostavljanja. (Ukoliko niste u mogućnosti uključiti se ove školske godine, molim vas da to planirate za narednu.)

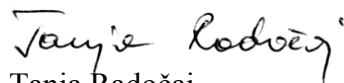
Pozivamo Vas da se uključite u UNICEF-ov program prevencije elektroničkog zlostavljanja „Prekini lanac!“. Program se sastoji od edukativnih radionica primjerenih učiteljskim vijećima, satovima razrednih odjela te roditeljskim sastancima. Tijekom implementacije programa, UNICEF će svakoj školi osigurati podršku mentora, te projektne materijale.

Molimo Vas da interes Vaše škole za provođenje programa **Prekini lanac!** potvrdite ispunjavanjem prijavnice najkasnije do 9. listopada 2009. Nakon zaprimanja svih prijava, UNICEF će u suradnji s mentorima/icama organizirati predstavljanje programa na učiteljskom vijeću. Planirano je da implementacija programa započne u prosincu 2009. Više informacija o programu te uvjetima za uključivanje u program možete pronaći u prilogu ovog dopisa.

Za sve dodatne informacije slobodno se obratite kolegici Elviri Malnar Vukosav na telefon 01 2442 660 ili e-mail: emalnar@unicef.hr

Uz najbolje želje za uspješan početak školske godine, primite srdačan pozdrav!

S poštovanjem,

Tanja Radočaj

predstojnica Ureda UNICEF-a za Hrvatsku

Uvjeti za uključivanje u UNICEF-ov program prevencije elektroničkog nasilja *Prekini lanac!*

1. Završen osnovni UNICEF-ov program *Za sigurno i poticajno okruženje u školama* i dobiven status Škole bez nasilja.
2. Iskazan interes škole za provođenje UNICEF-ovog programa prevencije elektroničkog nasilja putem prijavnice (u privitku), najkasnije do 12. listopada 2009., ukoliko škola želi provoditi program tijekom školske godine 2009/10.
3. Organiziran inicijalni sastanak s rukovodstvom škole i stručnom službom radi detaljnog informiranja o sadržaju programa te obvezama škole, te predstavljanje programa na učiteljskom vijeću. *Konkretno, to znači da će UNICEF-ov mentor/ica posjetiti školu, upoznati rukovodstvo škole i stručnu službu sa sadržajem i tijekom programa te svim aktivnostima koje će škola provoditi. Ako je rukovodstvo škole i dalje motivirano za provođenje programa, organizira se učiteljsko vijeće na kome mentor/ica izlaže i predstavlja program. Nakon rasprave i odgovaranja na pitanja učitelja, učiteljsko vijeće glasovanjem odlučuje hoće li provesti program u školi. Ovakva procedura je važna kako bismo osigurali 'odgovor cijele škole', a svi djelatnici se osjetili pozvani sudjelovati u školskim aktivnostima i pridonijeti programu koji zahtijeva priličan angažman svakog učitelja i razrednika.*
4. Škola dostavlja UNICEF-u odluku Učiteljskog vijeća o uključivanju u program te imena članova tima za podršku programu (dostaviti UNICEF-u presliku zapisnika UV-a te obrazac s popisom članova tima za podršku programa).
5. Potpisan Sporazum o suradnji između Ureda UNICEF-a i škole.

I dodatno, što nije isključivi nego poželjni uvjet:

6. Program zahtijeva određeni stupanj **informatičke opremljenosti** škole. Tri radionice s učenicima te dvije s roditeljima (i učiteljima) predviđaju i rad s računalom, pa bi bilo dobro da škola može osigurati jedno računalo na svako dvoje sudionika radionice. Radionice se doduše mogu izvoditi i bez računala jer su osnovne informacije i primjeri s interneta preslikani u PowerPoint prezentacijama, no time se bitno gubi živost i dojmljivost informacija.

Više informacija o UNICEF-ovom programu *Prekini lanac!*

Ovdje možete pronaći više informacija o sadržaju, koracima i satnici predviđenoj za škole koje se odluče uključiti u provođenje programa.

Aktivnosti s učiteljima:

Prvi dio aktivnosti unutar programa uključuje edukaciju svih učitelja. Kroz radionice obrađuju se teme vezane uz razumijevanje pojma internet, njegove prednosti i moguće opasnosti, kao i smjernice za sigurno korištenje interneta. U jednoj od radionica učitelji imaju mogućnost sami pretraživati internet i upoznati važne pojmove i mogućnosti koje internet nudi (a djeci su vrlo privlačne i važne). U provedbi te radionice važno je osigurati pristup računalu i internetu te preporučamo realizaciju iste u informatičkom kabinetu škole.

Edukaciju za učitelje i predstavljanje radionica za djecu provodit će mentori/ce. Točan početak edukacije bit će određen u dogovoru sa zainteresiranom školom (planirano za siječanj/veljaču 2010.).

Aktivnosti s učenicima:

Program za prevenciju elektroničkog zlostavljanja sadrži 4 radionice za učenike od 1. do 4. razreda te 9 radionica za učenike od 5. do 8. razreda. Radionice za učenike obrađuju se u okviru satova razrednog odjela, a u provedbi sudjeluje razrednik, uz eventualnu pomoć učitelja informatike, stručnog suradnika, knjižničara ili drugih zainteresiranih učitelja. Razrednici će u dogovoru s rukovodstvom škole odlučiti o dinamici izvođenja radionica s učenicima i roditeljima, s tim da se one ne moraju u cijelosti realizirati u jednoj školskoj godini. Program je moguće izvoditi kontinuirano i tijekom dvije godine.

Radionice za učenike nižih razreda obrađuju sljedeće teme:

- Dobre strane i opasnosti kod korištenja interneta i mobitela
- Pravila sigurne vožnje internetom i mobitelom
- Odjelne vrijednosti, pravila i posljedice za sprječavanje elektroničkog nasilja

Radionice za učenike viših razreda obrađuju sljedeće teme:

- Upoznavanje različitih mogućnosti interneta
- Dobre strane i opasnosti kod korištenja interneta i mobitela
- Elektroničko zlostavljanje, što je to?
- Odjelne vrijednosti, pravila i posljedice za sprječavanje elektroničkog nasilja
- Opasnosti na internetu i savjeti za sigurno korištenje interneta
- Tračanje i ogovaranje putem interneta i mobitela
- Založenje i seksualno zlostavljanje putem interneta
- Snimanje i objavljivanje fotografija na internetu

Aktivnosti s roditeljima:

Treća razina aktivnosti uključuje edukaciju roditelja. Predviđene su i razrađene tri radionice koje obrađuju teme upoznavanja s pojmom internet, njegovim prednostima i mogućim rizicima, kao i smjernice za sigurno korištenje i pružanje podrške djeci i mladima. Jedna od radionica predviđa iskustveno učenje i upoznavanje s internetom kroz rad na računalu uz podršku stručnjaka (učitelja informatike) i mogućnost samostalnog pretraživanja interneta.

Radionice za roditelje se mogu provesti i obraditi kroz roditeljske sastanke ili kroz projektni dan u okviru Dana otvorenih vrata škole na zadanu temu sigurnosti na internetu i elektroničkog nasilja. Ukoliko škola odluči aktivnosti s roditeljima provesti kroz roditeljske sastanke moguće je spojiti razredna odjeljenja i održati zajedničke sastanke, o čemu odlučuje škola imajući u vidu mogućnosti škole, organizaciju rada, veličinu razrednih odjela, dosadašnju suradnju s roditeljima i očuvanje kvalitete prezentiranih sadržaja.

U samoj izvedbi radionica i edukaciji sadržaja sudjeluju razrednici, uz podršku stručnih suradnika, učitelja informatike, knjižničara ili drugih zainteresiranih učitelja (tim za podršku). Svakako preporučamo uključiti učenike i roditelje koji su zainteresirani i vještiji u korištenju informatičke tehnologije.

Podrška tijekom provođenja programa:

UNICEF svakoj uključenoj školi osigurava podršku mentora koji je zadužen za edukaciju učitelja, određeni broj priručnika za učitelje te upitnike za učitelje, učenike i roditelje. Tijekom provođenja programa predviđeni su povremene konzultacije i susreti podrške s mentorom/icom.

Evaluacija programa:

Predviđena su dva istraživanja (pretest i posttest). Upitnike za učitelje, učenike i roditelje dostavlja UNICEF. Škola je zadužena za njihovu primjenu, a UNICEF za obradu rezultata istraživanja.

Hodogram programa prevencije elektroničkog zlostavljanja – PREKINI LANAC!

Aktivnost:	Opis aktivnosti:	Uključeni:		Br. sati
		Razina škole:	UNICEF:	
Upoznavanje s programom i uključivanje	Inicijalna prijava škole	ravnatelj/ica, koordinator/ica programa, koordinacijski odbor		
	Uključivanje škole	inicijalni sastanak	mentori/ica	1
		predstavljanje na UV		1
	Sporazum o suradnji	ravnatelj/ica	Ured UNICEF-a	
	Distribucija projektnih materijala			
	Primjena upitnika za učenike, roditelje i učitelje (pretest)	razrednici		
Obrada podataka		Ured UNICEF-a		
Edukacija učitelja	Što je važno znati (predavanje) i rezultati istraživanja	svi	mentori/ica	1
	1. radionica - internet			1
	2. radionica – surfanje internetom			1
	3. radionica – sigurno korištenje interneta			1
	Provedba radionica za roditelje – rasprava i dogovor			
	Predstavljanje radionica za učenike			13
Učenici niži razredi	1. radionica - mobiteli	razrednici		'45
	2. radionica – dobre strane i opasnosti			'45
	3. radionica – vrijednosti, pravila i posljedice			'45
	4. radionica – pravila sigurne vožnje internetom i mobitelom			'45
Učenici viši Razredi	1. radionica – dobre strane i opasnosti	Razrednici		'45
	2. radionica – upoznajmo internet			'45
	3. radionica – pazi semafor (ja na internetu)			'45
	4. radionica – elektroničko zlostavljanje, što je to?			'45
	5. radionica – vrijednosti, pravila i posljedice			'45
	6. radionica – opasnosti na internetu i sigurno korištenje			'45
	7. radionica – tračanje i širenje glasina			'45
	8. radionica – zavođenje i seksualno zlostavljanje na internetu			'45

	9. radionica – snimanje i objavljivanje fotografija na internetu			'45
	Primjena upitnika (posttest) i obrada rezultata	razrednici	Ured UNICEF-a	
Roditelji	1. radionica - internet	razrednici		1
	2. radionica – surfanje internetom			1
	3. radionica – sigurno korištenje interneta			1
	Primjena upitnika za roditelje (posttest) i obrada rezultata	razrednici	Ured UNICEF-a	
Ostalo	Konzultacije i povremeni susreti podrške s mentorom	svi	mentori/ica	5
	Primjena upitnika za učitelje (posttest) i obrada rezultata	UV	Ured UNICEF-a	
	Predstavljanje rezultata evaluacije	svi	mentori/ica	1

* Edukaciju provodi mentor/ica (vanjski/a suradnik/ca UNICEF-a). Učitelji/ce za sudjelovanje dobivaju Potvrde o stručnom usavršavanju (max. 24 sata). Kod predstavljanja radionica za učenike, učitelji se mogu podijeliti u skupine prema razrednoj, odnosno predmetnoj nastavi.

Napomena: Radionice namijenjene učiteljima i roditeljima traju 60 min (1 puni sat) dok su radionice za učenike prilagođene 1 školskom satu i traju 45 minuta. Međutim, moguće je da će zbog iskazanog interesa učenika izvedba pojedinih radionica za učenike tražiti više vremena.

**Prijavnica za sudjelovanje u
Programu prevencije elektroničkog nasilja – Prekini lanac!**

PODACI O ŠKOLI:			
Naziv škole:			
Adresa:			
Poštanski broj i mjesto:			
Telefon:			
Fax:			
E-mail:			
Kontakt osobe u školi:		Br. svih učenika:	
Ravnatelj/ica:		Br. učenika u razrednoj nastavi:	
Kontakt ravnatelja/ice: <i>(telefon, mobitel, e-mail)</i>		Br. učenika u predmetnoj nastavi:	
Koordinator/ica programa:		Br. učitelja:	
Kontakt koordinator/ice: <i>(telefon, mobitel, e-mail)</i>		Br. stručnih suradnika:	

**Molimo Vas da prijavnicu faksirate na broj 01 2442 662
najkasnije do 9. listopada 2009.**

Hvala!

Članovi tima za podršku u provođenju Programa prevencije elektroničkog zlostavljanja – Prekini lanac!

su aktivne osobe koje su visoko motivirane za provođenje programa, spremne pomoći kolegama i kolegicama u realizaciji programa, imaju organizacijske sposobnosti, žele promjenu stavova prema nasilju, vrednuju dobre međuljudske odnose te razumiju složenost okolnosti u kojima se provodi program.

Članovi tima češće se sastaju s koordinatorom/icom programa te mentorom/icom prema potrebi, dogovaraju aktivnosti u školi te pružaju podršku ostalim učiteljima/icama u provedbi aktivnosti. Članovi su djelatnici škole, a prema potrebi kasnije se timu mogu priključiti predstavnici roditelja i učenika.

Koordinator/ica programa je kontakt osoba u školi te voditelj/ica ove aktivne grupe.

	Ime i prezime	Br. mobitela	E-mail:	Potpis:
Koordinator/ica:				
Članovi tima:				